

Η ΑΘΑΝΑΤΗ ΨΥΧΗ

● Της Αιμιλίας Ποϊζη

Είχαν μιλήσει για σεβασμό, μα κανείς δεν τον σεβάστηκε. Ύψωσαν σημαίες, φώναξαν συνθήματα και τον δόξασαν. Είχαν πει πως τέτοιοι άνθρωποι δεν μένουν αιώνια, πως κάποτε φεύγουνε και αφήνουνε πολλά. Εμείς τα ονομάζουμε παρακαταθήκες, γιατί τις κρατάμε καλά φυλαγμένες. Σταθερά μα αργά προχωράμε, κάτι μας κάνει να γυρνάμε πίσω, να θυμόμαστε και να οραματιζόμαστε. Ίσως να είναι και οι συνθήκες τέτοιες, ίσως, σαν Κύπριοι, να έχουμε την ανάγκη να θυμόμαστε ηγέτες και γεγονότα. Μερικοί θυμούνται τα λόγια, τις λέξεις, τα δάκρυα και τις ανησυχίες αυτών των ανθρώπων.

Με σιγουριά μπορούμε να πούμε ότι η Κύπρος έχει δοξαστεί από πολλούς. Από ανθρώπους, που δεν αξιώθηκαν να γευτούν την ανάλογη μεταχείριση. Ακόμα και μετά τον θάνατο, η ψυχή και το κορμί δεν μπορεί να αναπαυτεί. Τι και αν υπέφερε, τι και αν αγωνίστηκε τόσο σε πολιτικό αλλά και προσωπικό επίπεδο, μερικοί τον θεωρούν ακόμη απειλή. Κι εκεί που τα μάτια κοίταξαν πίσω και έφεραν στη μνήμη αυτόν τον αλύγιστο άνθρωπο και την πορεία του, τα γεγονότα και οι πράξεις μερικών έστρεψαν ξανά την προσοχή στο σήμερα. Μα εκείνοι που δεν ξεχνάνε και λένε όχι, που βροντοφωνάζουν και καταδικάζουν τέτοιες συμπεριφορές θυμούνται και θυμίζουν και σε αυτούς που έχουν ξεχάσει την ιστορία.

Η ιστορία φυσικά δεν γράφεται με αδέξιες κινήσεις, μα με σταθερά βήματα, με αισθήματα ήθους και σεβασμού. Εκείνος ο άνθρωπος, λοιπόν, ο Τάσος Παπαδόπουλος, δεν λύγισε σε καμιά πρόκληση, δεν δίστασε και με σιγουριά και ευθύνη κάλεσε εμάς τους Κυπρίους να βροντοφωνάξουμε ένα

ισχυρό «Όχι». Ένα «Όχι» που δεν απευθυνότανε μονάχα στο συγκεκριμένο σχέδιο, μα και σε όσους θέλησαν κατά καιρούς να αμφισβητήσουν αυτόν τον άνθρωπο. Ίσως να ήτανε και ο λόγος, όπου πολλοί τον κατηγορήσαν και έριξαν ευθύνες για την πολιτική του πορεία. Μα οι αποδείξεις έρχονται από πολύ πιο παλιά, από τότε που η Κυπριακή Δημοκρατία βρισκότανε στα πρώτα της βήματα. Δεν αναφέρομαι σε ημερομηνίες αλλά ούτε και σε πρόσωπα, γιατί αυτό που έχει σημασία είναι η πράξη, όπου στη συγκεκριμένη περίπτωση οι πράξεις δεν έχουνε αριθμό. Οι θέσεις στα υπουργεία αλλά και η προεδρεία ενός κόμματος, ίσως να μην ήτανε τα πιο σημαντικά αξιώματα της πορείας του. Φυσικά αυτά γνωρίζει ο κόσμος, αυτά είναι που τον οδήγησαν και στην προεδρεία της Δημοκρατίας. Για 12 ολόκληρα χρόνια υπηρέτησε πιστά τα υπουργεία των Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Δεν στέκομαι εδώ, απλά κάνω μια αναφορά, για να θυμίσω σε μερικούς που ξέχασαν τη συγκεκριμένη πορεία. Σαν αντιπρόσωπος της Κύπρου σε πολλά συνέδρια, τόσο για το Κυπριακό πρόβλημα τόσο και για Ευρωπαϊκά ζητήματα, έδειξε ότι ήταν άνθρωπος αλύγιστος και περήφανος για τη χώρα, όπου εκπροσωπούσε. Με αυτή την περηφάνεια εργάστηκε και από τη θέση του βουλευτή, από τη θέση του προέδρου του κόμματός του, μα και από την θέση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου ήτανε και το τελευταίο αξίωμά του.

Ακόμη και αν κοιτάξουμε στο βιβλίο της ιστορίας το όνομα του είναι γραμμένο ψηλά. Με έντονα γράμματα. Ίσως λίγο πιο ταλαιπωρημένα και μαυρισμένα είναι γραμμένη η ιστορία του. Μια

ιστορία, όπου τον θέλει να είναι τομεάρχης στον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ και αργότερα γενικός υπεύθυνος της πολιτικής οργάνωσης της ΕΟΚΑ. Όλοι γνωρίζουμε ότι ήταν ένα ενεργό μέλος μα και ένας αποφασιστικός νέος. Ένας πετυχημένος δικηγόρος, που είχε καταφέρει αυτό, που για κάποιους είναι ακατόρθωτο. Και δεν μιλάω για την πορεία του, μα για τον άνθρωπο και όχι τον πολιτικό. Για τον άνθρωπο που ξαγρύπνησε, για τον άνθρωπο, όπου με φωνή τρεμάμενη και με τα μάτια βουρκωμένα θύμιζε σε όλους ότι ο αληθινός ηγέτης είναι εκείνος που κοιτά λίγο πιο πέρα, εκείνος που αναζητά αυτό που θα είναι καλύτερο για το λαό του. Ήταν σαν να το ήξερε πως η πράξη του θα ήταν η τελευταία μα και η πιο σπουδαία. Μια πράξη που έγινε η αφορμή για να ενώσει ξανά τους νέους και να τους θυμίσει πως η Κύπρος έχει λαμπρά παραδείγματα ηγετών και ότι η συγκεκριμένη απόφαση τους ήθελε μπροστά ενωμένους και αλύγιστους. Τι κι αν δέχτηκε πιέσεις τόσο από τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Μεγάλη Βρετανία αλλά και από το εσωτερικό, κυρίως από την αξιωματική αντιπολίτευση; Αυτός παρέμεινε αμετάκλητος στην απόφασή του. Και η μνήμη του κάθε ενός γυρνά στο δημοψήφισμα της 24ης Απριλίου 2004, σε εκείνα τα λόγια της 22ης Απριλίου και στο διάγγελμα του προέδρου, όπου έγινε παρακαταθήκη για όλους εμάς.

Και οι αγώνες δεν σταματήσανε εκεί, δεν στα-

ματήσανε ούτε όταν είχε παραμείνει εκτός προεδρικών εκλογών. Ίσως να ήταν εκεί που ένιωσε την ανάγκη να συνεχίσει τον αγώνα. Για αυτόν τον άνθρωπο η μάχη δεν είχε ούτε όνομα αλλά ούτε και χρόνο. Είχε μάθει στους αγώνες, στους αγώνες για απελευθέρωση, στους αγώνες για διεκδίκηση, στους αγώνες για υπεράσπιση μα και στους αγώνες για επιβίωση. Είχε μάθει να αγωνίζεται και να στέκεται μπροστά, να κοιτάει κατάματα την πρόκληση και να την προσπερνά χωρίς φόβο. Έτσι έκανε και την τελευταία φορά. Κοίταξε στα μάτια το θάνατο, αγωνίστηκε μα λύγισε. Κάνεις δεν ξέρει τον λόγο. Ίσως να μην είναι η νόσος η αιτία μα η ανάγκη για λύτρωση.

Γιατί τέτοιοι άνθρωποι, όσο και αν λυγίζουν, όσο και αν το κορμί δεν έχει τη δύναμη, η ψυχή τους παραμένει ζωντανή. Μια ψυχή που δεν φοβάται, παρά μόνο διατηρεί τη φλόγα αναμμένη και δυνατή. Τι κι αν έχασε τη μάχη; Όλοι τον θυμόμαστε, όλοι γυρνάμε πίσω και αναζητάμε λύσεις και απαντήσεις από αυτόν τον Ηγέτη. Έχει περάσει ένας χρόνος από τότε και μερικοί έχουν επιχειρήσει να προκαλέσουν αυτόν τον άνθρωπο ακόμη και νεκρό. Η πράξη της σύλησης της σορού του απαράδεκτη και επαίσχυντη. Δεν γνωρίζω περισσότερα αλλά ούτε αξίζει να γραφτούν τα ονόματα τέτοιων ανθρώπων δίπλα σε μια ιστορία. Η αναφορά του γεγονότος μόνο λύπη και ντροπή προκαλεί σε όλους μας...